

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihopedagogie Specială/ Profesor psihopedagogie specială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Introducere în logopedie						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector Dr. Bodea Hațegan Carolina						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector asociat Dr. Dorina Talaș						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					34
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					26
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat					6
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• -
4.2 de competențe	• -

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Ilustrarea unor teme cu prezentări audio-video (cazuri de tulburări de pronunție, secvențe de intervenții logopedice în tulburările de pronunție).
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea unor materiale specifice: sonde logopedice, profile de pronunție, fișe de examinare logopedică, tehnologii de acces, fișe de monitorizare a progresului.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea logopedică inițială și monitorizarea progresului în tulburări ale limbajului, tulburările de pronunție. • Interpretarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor logopedice în cadrul categoriei tulburărilor de pronunție. • Elaborarea, aplicarea, monitorizarea și evaluarea Proiectelor de Intervenție Personalizată (PIP) în tulburările de pronunție. • Utilizarea și adaptarea tehnologiilor de acces pentru corectarea tulburărilor de pronunție.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea normelor etice în cercetările- acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică. • Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multidisciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multidisciplinară. • Utilizarea platformelor de e-learning, a învățării de tip blended learning și a bazelor de date internaționale pentru dezvoltarea personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> ○ Formarea și dezvoltarea cunoștințelor, abilităților și deprinderilor de evaluare, diagnosticare și intervenție logopedică în tulburările de pronunție.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Să dobândească cunoștințe și abilități privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Depistarea, evaluarea inițială, diagnosticarea și evaluarea pe parcurs a tulburărilor de pronunție. ○ Specificul intervențiilor logopedice în tulburările de pronunție. ○ Elaborarea de planificări logopedice; proiecte de intervenție logopedică pentru categoria tulburărilor de pronunție.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Elemente de psihofiziologie a limbajului	Prelegere, expunere interactivă	Atlase de anatomie și fiziologia omului
Elemente de fonetică articulatorie și acustică	Prelegere, expunere interactivă	Profile de pronunție, palatograme, soft educațional
Tipic și atipic în dezvoltarea pronunției în ontogeneză	Prelegere, expunere interactivă	Prezentare audio-video
Examinarea logopedică	Expunere, demonstrație	Prezentare audio-video
Clasificarea tulburărilor de limbaj. Clasificarea tulburărilor de pronunție. Formele dislaliei	Expunere	Prezentare ppt
Planificarea corectării logopedice. Etapele corectării tulburărilor de pronunție	Expunere, demonstrație	Documentație de cabinet, prezentare video
Corectarea tulburărilor din sfera sigmatismului	Demonstrația	Prezentare audio-video

Emiterea noului sunet prin metode ortofonice, de derivare, etc. Proiect de intervenție logopedică	Demonstrația	Prezentare audio-video
Diferențierea și consolidarea în tulburările din sfera sigmatismului. Proiect de intervenție logopedică	Demonstrația	Prezentare audio-video
Automatizarea în tulburările din sfera sigmatismului. Proiect de intervenție logopedică	Demonstrația	Prezentare audio-video
Corectarea tulburărilor din sfera rotacismului. Proiect de intervenție logopedică	Demonstrația	Prezentare audio-video
Emiterea noului sunet prin metode ortofonice, de derivare, etc. Proiect de intervenție logopedică	Demonstrația	Prezentare audio-video
Diferențierea și consolidarea în tulburările din sfera rotacismului. Proiect de intervenție logopedică	Demonstrația	Prezentare audio-video
Automatizarea în tulburările din sfera rotacismului. Proiect de intervenție logopedică	Demonstrația	Prezentare audio-video

Bibliografie

- Anca, Maria, Hațegan, Carolina (2008). *Terapia limbajului. O abordare interdisciplinară*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Anca, Maria. 2006. (reed.) *Logopedie*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Anthony T. Cacace and Dennis J. McFarland, Central Auditory Processing Disorder in School-Aged Children: A Critical Review, *J Speech Lang Hear Res*, Apr 1998; 41: 355 - 373.
- Blackmon, Karen & al.- Phonetically irregular word pronunciation and cortical thickness in the adult brain. *NeuroImage*. Jul2010, Vol. 51 Issue 4, p1453-1458. 6p. DOI: 10.1016/j.neuroimage.2010.03.028.
- Boșcaiu, E. (1983). *Bălbâiala. Prevenire și tratament*. EDP, București.
- Carlesimo, G. A.; Galloni, F.; Bonanni, R.; Sabbadini, - *Verbal short-term memory in individuals with congenital articulatory disorders: new empirical data and review of the literature*. *M. Journal of Intellectual Disability Research*. Feb2006, Vol. 50 Issue 2, p81-91. 11p. 3 Charts, 3 Graphs. DOI: 10.1111/j.1365-2788.2005.00725.x.
- Coleman, J.,(2005). *Introducing Speech and Language Processing*, University Press, Cambridge.
- Ellen M. Kelly, Speech Rates and Turn-Taking Behaviors of Children Who Stutter and Their Fathers, *J Speech Hear Res*, Dec 1994; 37: 1284 - 1294.
- Guțu, M., (1975), *Logopedie*, Curs litografiat, Universitatea "Babeș-Bolyai", Cluj-Napoca.
- H. S. Venkatagiri, What Do People Who Stutter Want—Fluency or Freedom? *J Speech Lang Hear Res*, Apr 2009; 52: 500 - 515.
- Hilte, Maartje; Reitsma, Pieter Spelling Pronunciation and Visual Preview both Facilitate Learning to Spell Irregular Words. *Annals of Dyslexia*. 2006, Vol. 56 Issue 2, p301-318. 18p.
- J. L. Preston and A. Seki, Identifying Residual Speech Sound Disorders in Bilingual Children: A Japanese-English Case Study, *Am J Speech Lang Pathol*, May 1, 2011; 20(2): 73 - 85.
- Jim Tsiamtsiouris and Helen Smith Cairns, Effects of Syntactic Complexity and Sentence-Structure Priming on Speech Initiation Time in Adults Who Stutter, *J Speech Lang Hear Res*, Dec 2009; 52: 1623 - 1639.
- Jonathan L. Preston, Susan Felsenfeld, Stephen J. Frost, W. Einar Mencl, Robert K. Fulbright, Elena L. Grigorenko, Nicole Landi, Ayumi Seki, and Kenneth R. Pugh, Functional Brain Activation Differences in School-Age Children With Speech Sound Errors: Speech and Print Processing, *J Speech Lang Hear Res*, Aug 2012; 55: 1068 - 1082.
- Kent, D. R.(2004) –Speech , p. 99-225. In *The MIT Encyclopedia of Communication Disorders*. The MIT Press, Cambridge, 2004.
- Kent, D. R.(2004) –Voice, p. 1-98. In *The MIT Encyclopedia of Communication Disorders*. The MIT Press, Cambridge, 2004.
- Lawrence D. Shriberg and Joan Kwiatkowski, Developmental Phonological Disorders I: A Clinical Profile, *J Speech Hear Res*, Oct 1994; 37: 1100 - 1126.
- Moldovan, I., (2006). *Corectarea tulburărilor limbajului oral*, Presa universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Nelson Roy, Barbara Weinrich, Steven D. Gray, Kristine Tanner, Joseph C. Stemple, and Christine M. Sapienza, Three Treatments for Teachers With Voice Disorders: A Randomized Clinical Trial
J Speech Lang Hear Res, Jun 2003; 46: 670 - 688.

Rhea, P. (2007) – *Language disorders from infancy through adolescence. Assessment and intervention*.
 Third edition. Mosby Elsevier, St.Louis, 2007.

Ruscello, D.M. (2008), *Treating Articulation and Phonological Disorders in Children*, Mosby Inc.
 Missouri.

Ungureanu, D. (1998). *Compendiu logopedic școlar*, Ed. Eurostampa, Timișoara.

Verza, E. (1997) *Dislalia și terapia ei*, E.D.P., București.

Verza, E.(2011). Cap. XI. Abordare și perspectivă logopedică p.519-547. În : *Tratat de psihopedagogie specială*. Editura universității din București, București, 2011.

Verza, E.,(2003), *Tratat de logopedie*, Ed. Fundației Humanitas, București.

Vrășmaș, E., Stănică, C. (1997) *Terapia tulburărilor de limbaj – intervenții logopedice*, E.D.P., București.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Interrelaționarea logopediei cu alte discipline	Expunerea	Prezentare ppt
Întocmirea truselor de material necesar activității logopedice	Demonstrația	Material logopedic
Prevenirea tulburărilor de pronunție, tehnici de intervenție	Demonstrația	Prezentare ppt
Rolul familiei în prevenirea tulburărilor de pronunție. Rolul logopedului în echipa de intervenție multidisciplinară	Brainstorming	flipchart
Caracterizarea ortofonică a sunetelor limbii române. Aplicații	Demonstrația, exercițiul	Profile de pronunție, soft educațional
Distincția dintre fonetic și fonologic. Aplicații	Expunere	Prezentare ppt
Prezentări de proiecte de activitate logopedică	Expunere interactivă	-
Evidența logopedică. Planificarea intervenției logopedice	Demonstrația	Material logopedic
Fișa logopedică. Aplicații	Demonstrația	Material logopedic
Metode și tehnici de educare a respirației nonverbale și verbale	Exercițiul	-
Metode și tehnici de educare a motricității aparatului fonoarticular	Exercițiul	Profile de pronunție
Metode și tehnici de educare a auzului fonematic	Exercițiul	Soft educațional
Prezentări de proiecte de activitate logopedică	Expunere interactivă	-
Prezentare de studii de caz	Expunere interactivă	-

Bibliografie:

Anca, Maria, Hațegan, Carolina (2008). *Terapia limbajului. O abordare interdisciplinară*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Anca, Maria.2006. (reed.) *Logopedie*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Baine, D. (1991), *Handicapped children in developing countries: assessment, curriculum and instructions*, University of Alberta, Edmonton

Barbara A. Lewis, Lawrence D. Shriberg, Lisa A. Freebairn, Amy J. Hansen, Catherine M. Stein, H. Gerry Taylor, and Sudha K. Iyengar, *The Genetic Bases of Speech Sound Disorders: Evidence From Spoken and Written Language*, *J Speech Lang Hear Res*, Dec 2006; 49: 1294 - 1312.

Bruce P. Ryan, *Articulation, Language, Rate, and Fluency Characteristics of Stuttering and Nonstuttering Preschool Children*, *J Speech Hear Res*, Apr 1992; 35: 333 - 342.

David J. Ertmer, *Relationships Between Speech Intelligibility and Word Articulation Scores in Children With Hearing Loss*, *J Speech Lang Hear Res*, Oct 2010; 53: 1075 - 1086.

- Globek, D.; Stajner-Katusic, S.; Musura, M.; Horga, D.; Liker, M - Comparison of alaryngeal voice and speech. . *Logopedics Phoniatrics Vocology*. 2004, Vol. 29 Issue 2, p87-91. 5p.
- Henderson, L.M.; Clarke, P.J.; Snowling - Accessing and selecting word meaning in autism spectrum disorder. , M.J. *Journal of Child Psychology & Psychiatry*. Sep2011, Vol. 52 Issue 9, p964-973. 10p. 3 Charts, 2 Graphs. DOI: 10.1111/j.1469-7610.2011.02393.x.
- Ito, Takayuki; Gomi, Hiroaki; Honda, Masaaki - Dynamical simulation of speech cooperative articulation by muscle linkages. *Biological Cybernetics*. 2004, Vol. 91 Issue 5, p275-282. 8p. DOI: 10.1007/s00422-004-0510-6.
- Jurcău, E., Jurcău, N. (1999). *Să învățăm să vorbim corect*. Cluj Napoca: Editura Printek
- Medwetsky, Larry. - Spoken Language Processing Model: Bridging Auditory and Language Processing to Guide Assessment and Intervention. *Language, Speech & Hearing Services in Schools*. Jul2011, Vol. 42 Issue 3, p286-296. 11p. DOI: 10.1044/0161-1461(2011/10-0036).
- Nelson Roy, Steven D. Gray, Mindy Simon, Heather Dove, Kim Corbin-Lewis, and Joseph C. Stemple An Evaluation of the Effects of Two Treatment Approaches for Teachers With Voice Disorders: A Prospective Randomized Clinical Trial, *J Speech Lang Hear Res*, Apr 2001; 44: 286 - 296.
- Ralph L. Shelton, Anita F. Johnson, and William B. Arndt, Delayed Judgment Speech-Sound Discrimination and /r/ or /s/ Articulation Status and Improvement, *J Speech Hear Res*, Dec 1977; 20: 704 - 717.
- Ronald K. Sommers, Robert H. Leiss, Dolores Fundrella, Walter Manning, Raymond Johnson, Patricia Oerther, Ralph Sholly, and Marshall Siegel, Factors in the Effectiveness of Articulation Therapy with Educable Retarded Children, *J Speech Hear Res*, Jun 1970; 13: 304 - 316.
- Ruth Williams, Roger J. Ingham, and Joan Rosenthal, A Further Analysis for Developmental Apraxia of Speech in Children with Defective Articulation, *J Speech Hear Res*, Dec 1981; 24: 496 - 505.
- Serrano, Francisca; Defior, Sylvia - Dyslexia speed problems in a transparent orthography. . *Annals of Dyslexia*. 2008, Vol. 58 Issue 1, p81-95. 15p. 3 Charts. DOI: 10.1007/s11881-008-0013-6.
- Verza, E.(2011). Cap. XI. Tulburările de limbaj și de comunicare. Tulburările de pronunție.p.548 - 563 În: *Tratat de psihopedagogie specială*. Editura universității din București, București, 2011.
- Verza, E.(2011). Cap. XI. Tulburările de limbaj și de comunicare. Tulburările de ritm și de fluență.p.564 – 577. În: *Tratat de psihopedagogie specială*. Editura universității din București, București, 2011.
- Verza, E.(2011). Cap. XI. Tulburările de limbaj și de comunicare. Tulburările de ritm și de fluență.p.564 – 577. În: *Tratat de psihopedagogie specială*. Editura universității din București, București, 2011.
- Verza, E.(2011). Cap. XI. Tulburările de limbaj și de comunicare. Tulburările vocii .p.578 – 587. În: *Tratat de psihopedagogie specială*. Editura universității din București, București, 2011.
- Verza, E.(2011). Cap. XI. Tulburările de limbaj și de comunicare. Tulburările citit-scrisului. p.588 - 600. În: *Tratat de psihopedagogie specială*. Editura universității din București, București, 2011.
- Verza, E.(2011). Cap. XI. Tulburările de limbaj și de comunicare. Tulburările polimorfe. p.601 - 616. În: *Tratat de psihopedagogie specială*. Editura universității din București, București, 2011.
- Verza, E.(2011). Cap. XI. Tulburările de limbaj și de comunicare. Tulburări de dezvoltare a limbajului și comunicării. p.617 - 631. În: *Tratat de psihopedagogie specială*. Editura universității din București, București, 2011.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile acestei discipline asigură dezvoltarea unor competențe profesionale și transversale derivate din standardele stabilite la nivel național pentru subdomeniul Psihopedagogiei speciale. De asemenea, acestea asigură dezvoltarea unor competențe profesionale specifice terapiei tulburărilor de limbaj. Aceste competențe asigură completarea profilului ocupațional pentru terapeutul limbajului (logoped) fiind racordate și la profilurile ocupaționale europene ale Asociației Europene a Logopezilor (CPLOL) și alte organisme profesionale internaționale.
- Competențele și obiectivele formulate respectă interesele și drepturile persoanelor cu tulburări de limbaj și ale familiilor acestora.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Aplicațiile ortofonice	Evaluare pe parcurs	20%
	Valorificarea cunoștințelor de examinare, diagnosticare și intervenție logopedică în tablourile tulburărilor de pronunție	Examen scris	40%
10.5 Seminar/laborator	Întocmirea portofoliului logopedic (profile de pronunție, fișe de examinare logopedică, disc cu paronime, album logopedic)	prezentare de proiecte de activitate logopedică, verificări pe parcurs, studii de caz	40%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Caracterizarea ortofonică a sunetelor limbii române; • Elaborarea unui proiect de intervenție logopedică în tulburările de pronunție;			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....